

Märkälujahartsin ja selkeytyksen apuaineen tuotannon siirtäminen Kemiran Vaasan toimipisteestä Sastamalaan

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman yleisötilaisuus 10.3.2014
Viertola, Harmajantie 3, Sastamala

Paikalla: Jukka Vierimaa (Kemira Oyj), Anne Nikula-Ranne (Kemira Chemicals Oy), Leena Ivalo (Pirkanmaan ELY-keskus), Lena Korkea-aho (Environ Corporation Finland Oy), Elina Heikinheimo (Environ Corporation Finland Oy) sekä noin 20 yksityishenkilöä ja lehdistön edustajia.

Yleisötilaisuudessa esitetyt kysymykset/ kommentit ja vastaukset (K = kysymys, V = vastaus):

Kysymyksiä liittyen Vaasan tehtaaseen ja sen sulkemiseen:

K1: Minkälaisessa paikassa suljettava tehdas sijaitsee Vaasassa? Kuinka lähellä tehdasta on asutusta?

V1: Vaasan tehdas sijaitsee Vaasan kaupungin pohjoislaidalla. Kaikki kuljetukset tehtaalle tapahtuvat pientä tietä pitkin asuinalueen läpi. Asutusta on tehtaan joka puolella. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat n. 50 -100 metrin päässä tehtaan aidasta ja noin 500 metrin päässä tuotantopisteestä. Tehtaan vieressä on myös järvi. / Jukka Vierimaa

K2: On kerrottu, että Vaasasta on saatu tietoa tähän tuotantoon liittyen. Jos ymmärsin oikein, kaikessa pyritään nyt siihen, että tuotannon haitat ovat mahdollisimman vähäiset. Minkälaisia sellaisia ongelmia Vaasassa on ilmennyt, että toimintaa halutaan entuudestaan parantaa?

V2: Tuotannollisia häiriöitä tai päästöjä ei ole ollut. Kerran tapahtui häiriö, josta aiheutui hajuhaitta (tästä aikaa useampi vuosi). Muita häiriötilanteita/päästöjä ei ole ollut. /Jukka Vierimaa

K3: Miksi tuotanto Vaasassa lopetetaan?

V3: Meille ei ole annettu tarkempaa tietoa kuin se, että Kemira on tehnyt tällaisen strategia-päätöksen. /Anne Nikula-Ranne

K4: Miten tietoja Vaasasta on kerätty, sillä tiedän, että sieltä on lähtenyt ihmisiä?

V4: Vaasasta on kerätty tietoja jo pidemmän aikaa, eli Vaasassa oli vielä tuotantoa, kun tämä vaikutusten arviointihanke käynnistettiin. Vaasan työntekijöitä on saatu haastateltua hyvin. Syyskuulle asti Vaasassa on vielä henkilökuntaa (mm. EHSQ-päällikkö). / Anne Nikula-Ranne

Kysymyksiä liittyen kemikaalikuljetuksiin ja liikenteen ohjaamiseen:

K5: Olen tehnyt sellaisen havainnon, että kuljetusautot kulkevat Pehulan kylän keskustan kautta. Valitaanko lyhyt matka asukkaiden turvallisuuden kustannuksella? Miten uudet kuljetukset tullaan ohjaamaan, ottaen huomioon turvallisuus? Ongelmia tulee, jos kuljetukset menevät Pehulan keskustan kautta.

V5: Kuljettajia on ohjeistettu kulkemaan Päätien kautta Äetsäntielle. Jos kuljettajat kulkevat kylän kautta, kuljetusliikkeitä pitää informoida. Keskustan kautta kulkeminen ei ole sallittu reitti. Ehkä voisi harkita myös liikenneopasteiden lisäämistä. /Jukka Vierimaa

K6: Meidän tie (Rinnekoivistontie) on päättyvä tie. Rinnekoivistontielle voi jäädä mottiin, jos tiellä on kuljetusauto.

V6: Tätä asiaa pitää selvittää lisää. /Jukka Vierimaa

K7: Olen ollut itse mukana kemikaalikuljetuksissa tällä alueella. Kuljetuksissa on se ongelma, että tiellä ei ole opasteita, että missä Kemira on. Usein kuljetusauto pysähtyy Päätien risteyksessä miettimään, minne lähteä, kun opastetta ei ole. Pysähtyminen tienristeykseen voi aiheuttaa vaaratilanteen. Sen verran voin puhua Vaasan puolesta (olen myös sinne ajanut tuotteita), että hajuhaittaa ei ollut.

V7: Äetsäntien ja Päätien risteyksessä on tienviitat Kemiran tehtaalle. Opasteiden lisäämistä voidaan harkita. /Jukka Vierimaa

K8: Onko liikennesuunnitelmia tehty tarkemmin Kemiantien alueelle? Mitä kautta (Kemiantien) asukkaiden liikenne tulee kulkemaan? Miten tapahtuu Näkinniementielle ja kerhotalolle kulku? Lisääntykö liikenne Näkinniementien päädyssä?

V8: Liikennejärjestelyjen suunnittelu on vielä kesken. Autot tulevat vaa'an kautta, alaverstaan takaa R-rakennuksen taakse lastauspaikalle. Autot poistuisivat hienokemiantehtaan päädyn vierestä vaa'alle. Näkinniementielle ei pitäisi tulla paljon uutta liikennettä, mutta liikenne kerhotalolle tulee siirtymään Näkinniementielle. Kemiantien vieressä olevaa aitaa siirretään tien toiselle puolelle, jotta muuntajakenttä saadaan aidatun alueen sisäpuolelle. Tämä vaihtoehto mahdollistaa myös yhdensuuntaisen liikenteen tehdasalueella, mikä lisää turvallisuutta. /Anne Nikula-Ranne

Kysymyksiä liittyen kemikaaliriskeihin, meluun ja turvallisuuteen:

K9: Jos asutaan 500–800 metrin säteellä tehtaasta, niin onko jotain huomioitavia turvallisuusasioita? Lähestyykö tehdas lähialueen asukkaita jotenkin? Joskus on jaettu kaasunaamareita.

V9: Onnettomuustilanteita ja päästöjen leviämistä ehkäistään muilla keinoin. Kaasunaamareita ei tarvita. Ilmanpäästön leviämismallin tehtyämme uusimme turvallisuusohjeistusta tarvittaessa. Jos leviämismallissa todetaan uusi vaara-alue, tämän alueen asukkaille lähetetään uusi ohjeistus. /Anne Nikula-Ranne

K10: Muutimme hiljattain tänne lähistölle. Miten tiedotus järjestetään niille, jotka eivät aikaisemmin ole olleet postituksen piirissä, eli aikaisempaa "vaaratietoa" ei ole jaettu?

V10: 2-3 vuotta sitten päivitimme tehtaan turvallisuusselvityksen ja silloin järjestimme infotilaisuuden aiheesta ja tietoa jaettiin niille 1400 asukkaalle, jotka asuvat tehtaan lähellä. Aina kun turvallisuusselvitys päivitetään (joka viides vuosi tai tarvittaessa useammin), pidetään uusi yleisötilaisuus ja turvallisuustietoa jaetaan. Tietoja saa näissä yleisötilaisuuksissa tai meiltä pyydettäessä. /Jukka Vierimaa

K11: Jokin aika sitten minun asuinalueelleni kohdistui suolahappopäästö tehtaalta. Kotini kohdalla oli niin voimakas pilvi, ettei tehdas näkynyt. Yritin soittaa tehtaalle, mutta kukaan ei vastannut. Puhelu ohjattiin Helsinkiin, missä ei osattu auttaa, joten soitin hätäkeskukseen. He lähettivät tänne palokunnan. Tehtaalta ei tullut mitään varoitusta tai ei kuulunut hälytysääntä. Toivoisin parempaa tiedotusta ja palvelua tehtaalta häiriö- ja onnettomuustilanteissa. Pitäisi olla ainakin puhelinnumero, johon soittaa.

V11: Kaasuvaarahälytys tulee vain rikkidioksidipäästötilanteessa. Emme voineet ilmoittaa tästä ja varoittaa siitä, sillä päästöä ei ollut siinä vaiheessa vielä havaittu. Hienoa, että ilmoititte tästä eteenpäin, ja me saimme tiedon siitä kautta. Tehtaan puhelinnumero löytyy infomateriaalista, joka on jaettu turvallisuusselvitysfossa, tai numerohausta. /Anne Nikula-Ranne

K12: Hienoa, että tänne saadaan uutta tuotantoa. Turvallisuusmateriaalista sen verran, että turvallisuusselvitys on kiinteistökohtainen ja sen voisi jättää näkyviin jonnekin sellaiselle paikalle, mistä sitä ei hävitettäisi (vaikka muuttaisi pois). Tuntematta prosesseja tarkemmin minun mielestäni kuulostaa siltä, että tähän tuotantoon liittyvä riski on häviävän pieni siihen verrattuna, mitä kemikaaliriskit ovat olleet aikaisemmin. Kun kloorin valmistus lopetettiin, riskit "romahtivat". Toki rikkidioksidiin liittyvä riski ja vesikemikaalitehtaalle myös, mutta ne ovat vähäisiä. Minusta vaikuttaa siltä, että hankkeeseen liittyvät riskit ovat vähäisiä verrattuna nykyisiin riskeihin ja varsinkin siihen, mitä ne ovat joskus aikaisemmin olleet.

V12: Uudessa tuotannossa käytettäviä laitteita ei ole luokiteltu painelaitteiksi. Verrattuna esimerkiksi hienokemikaalitehtaan laitteisiin, tuotanto on varsin turvallista. /Anne Nikula-Ranne

K13: Onko adipiinihappo jotenkin poikkeuksellisen haitallinen ilmassa?

V13: Adipiinihappo tuotiin esiin, sillä sen päästö on mitattu Vaasassa. Adipiinihappo tulee polyaminoamidin tuotannosta. Tuotannon ilmanpäästöjä ei ole käsitelty, vaan ne on johdettu lauhduttimen kautta ulos - siksi päästöä on mitattu. Adipiinihappo on luokiteltu vain ärsyttäväksi, eli ei ole haitallisimmasta päästä kemikaaleja. /Lena Korkea-aho ja Anne Nikula-Ranne

K14: Onko uudesta tuotannosta tuleva melu tasaista hurinaa vai jotain muuta prosessiin liittyvää melua, kuten painepäästöjä?

V14: Prosessista ei pitäisi tulla melua. Laitteet, pumput ja sekoittajat ovat sisätiloissa. Perusmelua ei ole. Liikenteen aiheuttama melu on todennäköisesti ainoa, joka voi aiheuttaa häiriötä. Kuljetukset ovat klo 7-16 välillä. On erittäin poikkeuksellista, että kuljetuksia olisi yöaikaan. /Anne Nikula-Ranne

K15: Mitä raaka-aineita tehtaalle tullaan kuljettamaan uuden tuotannon myötä? Ovatko kaikki 11 uutta kemikaalia vaaralliseksi luokiteltuja?

V15: Tehtaalle tullaan kuljettamaan yhdeksää uutta raaka-ainetta. Raaka-aineet ovat epikloorihydriini, dietyleenitriamiini (DETA), rikkihappo, muurahaishappo, adipiinihappo, isothiazolin, formaliini, dimetyyliamiini ja polyaminoamidiharts (välituote). Kolme ensimmäistä raaka-ainetta ovat määrällisesti merkittävimpiä ja niitä, joita kuljetetaan säiliöautoilla. Kaikki raaka-aineet ovat luokiteltuja. /Lena Korkea-aho

Kysymyksiä/ kommentteja liittyen tiedotukseen:

K16: Jos saan arvostella tilaisuuden tiedotusta, niin kaikille lähialueen asukkaille ei mennyt tietoa tästä tilaisuudesta. Onneksi lehdestä löytyi tieto. Tarkistakaa kirjeiden levitys jatkossa paremmin.

V16: Tiedotus yleisötilaisuudesta tehtiin kiinteistön rajanaapureille. Valitettavasti emme ehtineet jakaa kirjeitä useampaan kotiin. Otamme tästä opiksemme ja selostuksen yleisötilaisuutta varten postitamme kutsut laajemmalle joukolle. Valitsimme paikallislehden siten, että lehdet jaettaisiin mahdollisimman moneen kotiin. /Anne Nikula-Ranne

K17: Olen R-rakennuksen lähin naapuri. Olisi tärkeää, että myös (Kemiran) kiinteistöllä asuville ihmisille lähetettäisiin tietoa, sillä työntekijät asuvat täällä perheineen. Meille ei ole tullut ilmoitusta yleisötilaisuudesta.

V17: Myös kiinteistöllä asuvat työntekijät perheineen otetaan jatkossa huomioon tiedotuksessa.